

DOSSIER:

Huts en Hof versus de havenarbeiders: Wet-Major lege doos? Minder vakbonden, meer interimkantoren?

Als het van het voorbereidend advies van het Europees Hof van Justitie afhangt, komt er binnenkort een zeer liberaal arrest tegen het statuut van de Belgische havenarbeiders. De wet-Major moet een lege doos worden en men wil minder vakbond, meer interimkantoren. Een dergelijke liberalisering van havenarbeid zet de deuren open voor sociale dumping. Deze zaak belangt niet alleen alle (Europese) havenarbeiders aan, maar ook andere werknemers die meer sociale bescherming willen, vakbonden die impact willen hebben en iedereen die opkomt voor een socialer Europa. In dit uitgebreider dossier bekijken we de inhoud en de context van het advies.

Pieterjan Caes – 14/09/2020

Reacties – vragen – opmerkingen? Pieterjan.caes@pvda.be // 0499466380

Inhoudsopgave

1) Wat gebeurt er?.....	1
2) Nieuwe veldslag in een lange oorlog.....	1
3) Het liberale advies van Campos Sanchez-Bordona.....	2
4) Poolsysteem vervangen door uitzendkantoren.....	3
5) De toekomst van de havenbonden op het spel.....	4
6) Wat met de logistieke havenarbeider?.....	5
7) Wie zit er achter dit proces?.....	5
8) Hoe gedraagt zo'n Europees Hof van Justitie zich?.....	6
9) Wanneer komt de uitspraak?.....	7
10) Hoe reageren de politieke partijen?.....	7

1) Wat gebeurt er?

Afgelopen week maakte de Spaanse advocaat-generaal van het Europees Hof van Justitie, Manuel Campos Sanchez-Bordona zijn advies bekend rond het statuut van de Belgische havenarbeiders. Hij doet dit in het kader van een prejudiciële vraag. Op vraag van de 2 hoogste Belgische rechtbanken, de Raad van State en het Grondwettelijk Hof, moet het Europees Hof van Justitie zich uitspreken over de vraag of ons havenarbeidersstatuut overeenkomt met de Europese vrijheid van vestiging.

2) Nieuwe veldslag in een lange oorlog

Een nieuwe aanval kan je dit moeilijk noemen. Ook de argumenten die een bom zouden leggen onder de wet-Major zijn allesbehalve nieuw. We kunnen beter spreken van een nieuwe veldslag in

een jarenlange oorlog tegen de havenarbeiders, onder het commando van de familie Huts en hun bedrijf Katoennatie.

In het voorjaar 2014 start de Europese commissie, op basis van een klacht van Huts, een procedure tegen België omwille van het havenarbeidersstatuut.ⁱ Er volgden een paar woelige betogingen en stakingenⁱⁱ, 2 jaar onderhandelen, een compromis, een referendum en uiteindelijk een aanpassing van de regels in 2016. Toenmalige minister Kris Peeters nam een stevig loopje met de waarheid, toen hij verklaarde: “En dat zonder 1 dag staking.”ⁱⁱⁱ In elk geval, alles werd gedaan om een formele, juridische veroordeling door het Europees Hof van Justitie te vermijden.^{iv}

In de aangepaste regels bleven de pijlers van het statuut overeind (erkenning van havenarbeiders, sociale bescherming via een poolsysteem, veiligheid, opleiding en vakbondscontrole). Daarnaast creëerde men ook mogelijkheden om in de toekomst parallel een ander systeem op poten te zetten (erkende havenarbeiders, maar niet langer beschermd door het poolsysteem). De havenarbeiders hopen dat het oude systeem zal blijven. De Europese commissie hoopt dat het nieuwe systeem het oude zal vervangen.

Naar verluidt hebben sindsdien in de haven van Antwerpen slechts 2 bedrijven (Katoennatie en Mexiconatie) een 6-tal havenarbeiders aangeworven via het parallel systeem. De invoering van het parallel systeem gebeurde wel met een overgangsperiode tussen 2016 en 2020. Pas sinds 1 juli 2020 kunnen werkgevers een erkenningsaanvraag indienen voor havenarbeiders met een dagcontract. De erkenning van havenarbeiders buiten de pool loopt voor de duur van hun arbeidsovereenkomst. Er wordt wel een digitaal systeem ingevoerd, Portunus, zodat werkgevers automatisch een erkenning kunnen actualiseren^v

De Europese commissie begroef uiteindelijk de strijdbijl. Een aantal havenwerkgevers onder leiding van Huts waren zeer ontgoocheld met het bereikte resultaat. Ze volgden vanaf 2016 een dubbele tactiek om opnieuw stokken in de wielen te steken.

Eenzijds diende de Open VLD een wetsvoorstel in om het werkterrein en de definitie van havenarbeid zwaar in te perken. Gelukkig was er toen voor dit voorstel – buiten de N-VA – bitter weinig animo in het parlement.^{vi} Anderzijds stapten ze zelf naar de Raad van State en het Grondwettelijk Hof. Die rechtbanken kunnen wetten vernietigen of ongrondwettelijk verklaren. Beiden speelden de hete aardappel door en uiteindelijk belandt de kwestie via een prejudiciële vraag bij het Europees hof van Justitie bij het Europees hof van Justitie.

3) Het liberale advies van Campos Sanchez-Bordona^{vii}

De kans dat Manuel Campos Sanchez-Bordona ooit een bezoek bracht aan de haven van Antwerpen is eerder klein, laat staan dat hij met een havenarbeider praatte. Hoe komt deze advocaat-generaal dan tot zijn conclusies?

Hij baseert zich op juridische teksten, eerdere rechtspraak van het Hof van Justitie, zoals de veroordeling van de Spaanse havenarbeiders in 2014 en argumenten van de partijen. In de zaak van Europa tegen de havenarbeiders zijn deze bronnen driemaal te herleiden naar de Antwerpse advocaat, professor Erik Van Hooydonck. Tussen 2012 en 2014 schreef hij voor de Europese commissie een vergelijkende studie over havenarbeid. Deze studie lokte felle kritiek uit bij Europese havenvakbonden, omwille van feitelijke onwaarheden en een donkerblauwe visie. Ze werd niettemin een referentie voor de Europese juristen. Van Hooydonck levert niet alleen de informatie, hij speelt ook mee als betrokken partij.^{viii} Hij hielp een aantal bedrijven om de

procedure aan te spannen. Van Hooydonck is waarschijnlijk zeer tevreden met de conclusies van Campos Sanchez-Bordona. Hij wordt maar liefst 9 keer rechtstreeks geciteerd in de tekst.

De advocaat-generaal bespreekt of het huidig statuut van de havenarbeiders strijdig is met het recht op vrije vestiging voor ondernemingen in de havens. Hierbij aanvaardt hij wel het principe dat je een werknemer erkent vooraleer die havenarbeid doet. Dat is volgens hem een gerechtvaardigde beperking van de vrije vestiging, want er zijn veiligheidsredenen om havenarbeiders te beschermen. Hij bevestigt het artikel 1 van de wet-Major: “Niemand mag in de havengebieden, havenarbeid laten verrichten door andere werknemers dan erkende havenarbeiders.”^{ix}

Kunnen we nu samen in koor ‘handen af van de wet-Major’ gaan zingen met de rechters van het Europees hof van justitie? Zo simpel is het niet. De advocaat-generaal heeft tegelijkertijd problemen met: 1) de definitie van het havengebied, 2) de definitie van havenarbeid, 3) de aanwerving en organisatie van havenarbeid en 4) de manier waarop havenarbeiders erkend wordt. In de tekst hoor je eigenlijk een echo terug van wat Bart Dewever ooit zei: “Ik heb geen probleem met de wet-Major, wel met de uitvoeringsbesluiten.”^x

Om van de wet-Major een lege doos te maken, richt de advocaat-generaal zijn pijlen vooral op het 3^e en 4^e punt: Er bestaat een poolsysteem voor havenarbeiders en de vakbonden zijn betrokken in de erkenning en organisatie van havenarbeid.

4) Poolsysteem vervangen door uitzendkantoren

Door een poolsysteem beperk je inderdaad de vrije (arbeids-) markt in de havens. Campos Sanchez-Bordona vindt dat een ongeoorloofde beperking van het recht op vrije vestiging: je kan niet volledig aanwerven wie je maar wil. Hij promoot een alternatief: “Men kan even goed gebruik kan maken van speciale arbeidsbureaus voor havenarbeiders, uitzendbureaus of andere formules die niet de starheid van het gesloten systeem van contingenten hebben.”

In onze havens komen werkgevers en vakbonden overeen hoeveel havenarbeiders ze jaarlijks kunnen erkennen in een pool. Wat zijn voor en nadelen van een poolsysteem in de haven? Het grootste voordeel voor de havenarbeiders: Zij werken in een zeer flexibele sector, maar zien dat gecompenseerd door sociale bescherming en er bestaat een uitgebreid systeem van bestaanszekerheid (bijpassing werkloosheid, eindeloopbaanregeling,...)^{xi} Stel dat er elke dag 5.000 erkende havenarbeiders beschikbaar zouden zijn voor slechts 2.500 jobs, dan vechten er constant 2 havenarbeiders voor 1 job. Dan creëer je heel veel werkonzekerheid en sociale concurrentie. Werknemers gaan lagere lonen en flexibelere en minder veilige werkomstandigheden aanvaarden om toch aan de slag te kunnen. Dat gebeurt vandaag zo in sectoren die gevoelig zijn aan sociale dumping (bouw, transport,...) en waar de arbeidsmarkt volledig ‘vrij’ is. Een poolsysteem zorgt dat je eenvoudiger controle kunt organiseren op het correct verloop van de aanwervingen. Gevolg van het poolsysteem voor werknemers: het kan lang duren voordat je erkend geraakt. Eens erkend, moet je een minimum aantal dagen in de haven presteren om je erkenning te behouden. Voordeel voor de werkgevers van een poolsysteem: je creëert een ‘keurkorps’ van gemotiveerde werknemers. Havenarbeider dat is meer dan een job, dat is ook een trots en een manier van leven. Je havenarbeiders zijn ook zeer goed opgeleid en ervaren. Dit verklaart voor een stuk de hoge productiviteit in de Belgische havens.

De tijden dat de havenarbeiders met tienduizend dagelijks een job moesten gaan zoeken in een aanwervingslokaal van de pool zijn voorbij. Veel havenarbeiders werken tegenwoordig quasi vast,

bv op containerterminals. Toch zijn er een paar duizend havenarbeiders nog steeds los. Voor hen maakt het poolsysteem een groot verschil. Het is een eengemaakt systeem dat garant staat voor opleiding, veiligheid en sociale bescherming en dat de eenheid tussen alle havenarbeiders bevordert.

Waarom zien de Europese juristen het belang van sociale bescherming niet in voor havenarbeiders? Omdat er een groot probleem is met de huidige Europese rechtsregels. Die zijn op maat geschreven van het grootkapitaal. Liberale regels zoals het recht op vrije vestiging voor bedrijven hebben veel meer gewicht dan het fundamenteel recht op sociale bescherming voor werknemers. Er gebeurt geen afweging tussen het recht van havenwerkgevers op vrijheid van ondernemen en het recht van havenarbeiders op werkzekerheid en sociale bescherming. Er bestaat een groot risico op sociale dumping in de havens als men enkel de gewone Belgische arbeidsrechtsregels zou toepassen, maar de de advocaat-generaal negeert dit argument.

5) De toekomst van de havenbonden op het spel

Voor de havenvakbonden zijn kop van jut voor de advocaat-generaal. Omdat de vakbonden betrokken zijn in de erkenningscommissie van havenarbeiders, bestaat er volgens hem “onoorloofde privileges en controle”. Kandidaat-havenarbeiders zouden “verplicht vakbondslid” moeten worden. De procedure verloopt “niet-objectief en discriminerend”. Er is sprake van “belangenverstrengeling”. Vakbonden zouden “een vetorecht hebben bij de intrekking van een erkenning, waardoor zij hun leden werk voor het leven kunnen garanderen”.

De vakbonden zouden controle uitoefenen op de dokters van de arbeidsgeneeskundige dienst die de medische keuring van kandidaat-havenarbeiders doen. Ze zouden controle hebben over het extern bureau (nb: Acerta) dat de psychotechnische testen organiseert. En tenslotte ook over de beroepsopleiding die elke havenarbeider moet volgen.

In de tekst zal je geen bewijzen vinden voor deze beschuldigingen. Laat staan dat ze ingaat op de replieken die havenvakbonden keer op keer brengen tegen deze clichés. Het gaat ook helemaal niet om het bewijzen van bepaalde zaken. Het gaat de advocaat-generaal om een principiële strijd tegen het idee dat je een deeltje van de arbeidsmarkt in een land op paritaire wijze beheerd. Paritair, dat wil zeggen: de werkgevers hebben het niet alleen voor het zeggen. Ook de vakbonden beheren het systeem mee. Waar de advocaat-generaal naar toe wil? Enkel werkgevers krijgen het voorrecht om havenarbeiders te erkennen.

Er worden in ons land heel wat zaken paritair beheerd via een model van sociaal overleg. Er zijn tientallen paritaire comités van werkgevers en werknemersorganisaties en bindende collectieve arbeidsovereenkomsten die de organisatie van arbeid in een bedrijf beïnvloeden. Als het Hof hier consequent het liberale principe van vrije vestiging gaat doordrijven, dan kunnen allerhande patronen hun aanvallen beginnen, in navolging van Fernand Huts.

Deze zaak is dus niet enkel een principekwestie voor de havenarbeiders, voor de toekomst van de havenvakbonden, maar ook voor alle vakbonden in ons land. Een vakbondsecretaris van de haven schreef al in 2014: “De havenarbeiders zijn boos. Waarom zijn jullie dat niet?”^{xii}

De sterke aanwezigheid van de vakbonden in de havens heeft uiteraard zijn redenen. Wanneer ze er niet waren in het verleden, was de haven een sociale jungle met veel sociale miserie, schandalige praktijken en onveiligheid. Door tientallen stakingen is er in de loop van de 20^e eeuw een systeem ontstaan met een sterke rol voor havenvakbonden.

De haven blijft een gevaarlijke werkplek met zeer veel ernstige arbeidsongevallen. Onze 9000 havenarbeiders moeten elk jaar een paar dodelijke arbeidsongevallen van collega's betreuren. Zonder sterke vakbondscontrole om de codex (de bundel van alle regels aangaande havenarbeid) ^{xiii} te handhaven zou dit enkel erger worden.

Het is niet alleen een verhaal van lang geleden, het is dus ook een verhaal van vandaag en voor de toekomst. Het belang van een goed statuut en van sociale bescherming belangt uiteraard ook niet alleen de havenarbeiders aan. Kijk naar alle sectoren waar men flexibel werkt. Waar de vakbonden niet de mogelijkheden hebben om strikte regels af te dwingen. Waar sociale dumping constant om de hoek loert. De werkonzekerheid bij de luchthavenarbeiders van Zaventem? De moordende sociale concurrentie voor de transportwerknemers en bouwvakkers? Zij snakken allen naar meer sociale bescherming onder de vorm van een sterk statuut.

6) Wat met de logistieke havenarbeider?

In verband met de logistieke havenarbeiders is Campos Sanchez-Bordona vrij beknopt. Hij vindt ook de minimale vereiste voor logistieke havenarbeiders om te beschikken over een veiligheidscertificaat/alfapass een inbreuk op het recht op vrije vestiging. Uiteraard gaat het hier niet om een pasje. Huts & co willen gewoon alle argumenten slopen om nog langer logistieke havenarbeiders tewerk te moeten stellen onder de voorwaarden van het paritair comité van de haven. Hun logistieke activiteiten in het havengebied zouden zagezegd niets te maken hebben met havenactiviteiten. Op de logische vraag: "Waarom vestig je dan je magazijnen op dure concessiegronden in het havengebied?" geven ze geen antwoord. Want het antwoord zou uiteraard moeten zijn: "Omdat het logistieke activiteiten zijn die één keten vormen met het laden en lossen van schepen en dat levert ons zeer veel geld op." ^{xiv} Bedrijven als Katoennatie willen gewoon het rechtmatig deel van de koek niet delen met hun werknemers. Laat staan dat die werknemers zich aansluiten bij sterke vakbonden.

7) Wie zit er achter dit proces?

Het loont de moeite om te kijken wie de aanklagers in deze zaak zijn. De trekker in de zaak is natuurlijk de familie Huts. Ze schakelt haar bedrijven Katoen Natie Bulk Terminals NV en General Services Antwerp NV (het vroegere Logisport) in. Ook het Zeebrugs bedrijf Middlegate is betrokken. Achter het mediageniek optreden van de clan-Huts, zitten er ook enkele stillere actoren. Een andere partij is het Koninklijk verbond der Beheerders van Goederenstromen. Dat is een werkgeversorganisatie in de haven van Antwerpen die vooral de bedrijven groepeerd met veel logistieke activiteiten. In de raad van bestuur van het KVVBG vind je de toplui van gekende havenbedrijven zoals Katoennatie, Van Moer, Zuidnatie, Euroports, Novanatie, Mexiconatie,... ^{xv}

Naast het KVVBG heb je een andere patroonsorganisatie, ABAS, dat traditoneel meer de stouwers organiseert en waar de containerterminalfirma's de hoofdrol spelen. Alle havenfirma's samen zitten in de Antwerpse koepel van CEPA. Qua tewerkstelling van havenarbeiders zou ABAS 75% vertegenwoordigen, KVVBG slechts 25%.^{xvi} De grote containerfirma's (MPET, PSA, DP world) zijn naar verluidt heel sterk op hun hoede voor sociale onrust, vandaar hun gematigde houding en pleidooi voor sociaal overleg.

Wat willen de klagende firma's bereiken? De Nederlandse manager van de groep Euroports, Charles Menkhorst, windt er geen doekjes rond: "Zonder die wet-Major zouden onze kosten in de

Antwerpse haven een paar miljoen euro lager liggen.” De Frans-Libanese euromiljonair Pascale Younes, hoofdaandeelhouder van Euroports, zal het graag horen. En blijkbaar hebben havenbaronnen als Huts (Katoen natie – vermogen van 1,5 miljard euro) en Vandevyvere (Sea-invest – vermogen van 600 miljoen euro) nog niet genoeg fortuin verzameld?

Wie een realistisch beeld wil krijgen hoe onze Belgische havens eruit zouden zien wanneer men het statuut van havenarbeider ontmantelt, kan naar Nederland kijken: Totale versnippering van de havenarbeiders. Niet langer één goede CAO voor alle havenarbeiders samen, maar een 50-tal verschillende CAO's, per bedrijf. De werknemers van de containerbedrijven hebben goede lonen, maar hun jobs worden bedreigd door automatisering. Lashing/kuiperij voor havenarbeiders staat zwaar onder druk. De bestaanszekerheid van losse havenarbeiders is veel minder uitgebouwd. Ze werken via gespecialiseerde 'uitleenbedrijven'. Er is een sociale jungle in kleinere havens zoals Vlissingen en in de logistieke magazijnen. Schijnzelfstandigen en nulurencontracten zijn daar de norm.

8) Hoe gedraagt zo'n Europees Hof van Justitie zich?

Het Europees Hof van Justitie (zetel te Luxemburg) speelt een belangrijke rol in het maken en interpreteren van de Europese regels. De advocaat-generaal schrijft in zijn advies: “Het Europees parlement en de Commissie slaagden er niet in om de regels rond havenarbeid in de EU via wetten te harmoniseren (cfr port package). Ze kunnen van deze zaak gebruik maken om te verduidelijken aan welke criteria havenarbeid moet voldoen om in regel te zijn met de regels van Europese Unie.”

Het Hof kan uitspraken doen in zaken tussen 2 partijen, bijvoorbeeld de Europese commissie tegen een lidstaat. Of nationale rechtbanken stellen een prejudiciële vraag aan het Hof hoe ze een bepaalde Europese regel moeten interpreteren. Het antwoord van het Hof van Justitie is bindend voor de nationale rechters. Alle toekomstige regels rond Belgische havenarbeid gaan rekening moeten houden met hun uitspraak. Een zeer liberale uitspraak van het Hof van Justitie betekent dus echt wel een slechte zaak voor de toekomst van de Belgische havenarbeiders.

Hoewel ze een belangrijke impact hebben, worden de rechters van het Europees Hof van Justitie niet democratisch aangesteld. Het Europese volk kan hen niet afzetten. Daarom leeft het idee dat deze rechters zich niets aantrekken van druk van onderuit. Dat is maar een mythe. In de praktijk bepaalt de situatie op het terrein weldegelijk of een uitspraak rechtlijnig liberaal of genuanceerd is, dwingend of vrijblijvend is.

Een goed voorbeeld daarvan is de zaak tegen de Spaanse havenarbeiders. Het Hof veroordeelde hun systeem van erkenning en sociale bescherming in 2014. Een spijtige zaak, want nu gebruikt men dit arrest tegen de Belgische havenarbeiders. De Spaanse regering riskeerde zware boetes en dwangsommen. Toch had ze veel meer schrik voor grote stakingen in de Spaanse havens en zodoende duurde het 3 jaar vooraleer er een hervorming kwam. De Spaanse havenarbeiders vonden die hervorming veel te liberaal en gingen in staking. Uiteindelijk keerde de rust terug toen de liberalisering feitelijk teruggedraaid werd via een akkoord tussen werkgevers en vakbonden.^{xvii} Een relatieve rust uiteraard. Want zolang er kapitalisten in havens rondlopen, zal de klassenstrijd met de havenarbeiders blijven bestaan.

De Europese commissie en het Hof van Justitie volgden de situatie op de voet, maar er kwam slechts een minimale boete. Flows, de gespecialiseerde Belgische havennieuwssite, schreef: “Spanje gaat voor habbekrats vrijuit in dossier havenarbeid” en maakte haar beklag over de makke Europese opstelling: “Europa – de Commissie én Hof van Justitie – is in dit dossier blijkbaar niet van plan om zijn tanden nog te laten zien.”^{xviii}

Moraal van het verhaal: de Spaanse havenarbeiders hebben hun tanden laten zien, bijgevolg moest Europa – willens nillens – daar rekening mee houden.

20 jaar geleden waren de havenarbeiders de eersten die een Europese liberalisering konden tegenhouden met de strijd tegen de port-package richtlijnen. Ze staan nu voor een nieuwe, moeilijke uitdaging om de rechtsgang te beïnvloeden. Maar de havenarbeiders kunnen winnen. De praktijk bewijst dat rechters wel degelijk rekening kunnen houden met sociaal verzet en economische belangen. De Belgische havens hebben een sleutelpositie voor de Europese economie. De meerderheid van de goederen, voor miljoenen Europese consumenten en bedrijven, passeren langs onze havens.

9) Wanneer komt de uitspraak?

De havenarbeiders kunnen proberen de rechtsgang te beïnvloeden voor, tijdens en na de beslissing van de Europese rechters

In het beste geval komt er geen uitspraak door het Europees hof van Justitie. Dat kan nog gebeuren als de Belgische rechtbanken hun procedure stopzetten of zonder voorwerp verklaren. Dan kan het Europees hof de prejudiciële vraag niet langer beantwoorden. Bijvoorbeeld omdat de betrokken partijen zich uit het proces terugtrekken. Concreet betekent dit scenario dat je Huts zou moeten forceren of overtuigen. En die zit natuurlijk in een comfortabele positie.

Als er wel een uitspraak komt, dan is het nog onduidelijk binnen welke termijn. Er is nog geen datum bekend wanneer de rechters in Luxemburg beslissen. In de praktijk blijkt dat enkele maanden tot zelfs een jaar te kunnen duren. Zeker in gevoelige zaken nemen rechters hun tijd.

In de meerderheid van de zaken volgen de rechters het advies van de advocaat-generaal. Evenwel volgen ze dat advies niet in 1 op 3 zaken. Of ze brengen belangrijke nuances aan.

Een uitspraak van het Europees hof van Justitie is bindend voor de Belgische rechtbanken. Dat betekent dat zij verplicht zouden zijn om de huidige regels rond havenarbeid te vernietigen en ongrondwettelijk te verklaren. Uiteindelijk komt de kwestie dan weer op tafel bij de Belgische regering die de regels moet aanpassen volgens de uitgesproken arresten. In het verleden hebben regeringen in België altijd ruimte gelaten aan het sociaal overleg om zaken uit te werken, toch zal de inhoud van het arrest van de Europese rechters zeker een stevige stempel drukken. Dus, hoe meer de havenarbeiders kunnen wegen op het arrest, hoe beter.

10) Hoe reageren de politieke partijen?

1) De Vivaldi-coalitie

Bij de politieke partijen die momenteel een regeerakkoord onderhandelen vind je tegengestelde standpunten over de wet-Major. Huidig Open VLD-voorzitter en preformateur Egbert Lachaert, diende in 2017 een wetsvoorstel in richting een “wet-Huts”: hij wou de toepassing van erkende havenarbeid fel inperken. Gelukkig vond hij – buiten steun van NV-A – geen meerderheid in het parlement. CD&V verdedigt de hervorming die hun ex-minister Kris Peeters doorvoerde in 2016. Bij monde van Kathleen Vanbrempt verklaarde de SP.A haar steun aan de havenarbeiders. SP.A heeft altijd gepleit voor een modernisering van het statuut in overleg met de sociale partners. Afwachten dus wat er uit eventuele regeringsonderhandelingen zal komen.

2) Het Vlaams Belang

Het Vlaams belang is er altijd snel bij met steunbetuigingen aan dokwerkers. Maar achter de schermen klinkt steevast een ander verhaal. Ze stemmen tegen de vakbonden in en hun kopstuk Sam Van Rooy verklaarde afgelopen jaar nog op een debat voor havenCEO's: "Ik heb wel oren naar aanpassingen van de Wet-Major zoals voorgesteld door de Open VLD"^{xix}. Feitelijk deelt hij dezelfde mening als het Europees hof van Justitie: de wet-Major mag blijven, mits een liberale hervorming.

3) PVDA

PVDA-voorzitter Peter Mertens was de eerste politicus die reageerde op het nieuws van de nieuwe aanval. Hij waarschuwt voor de klassenjustitie waar de havenarbeiders slachtoffer van dreigen te worden. Hij zei: "Er gaapt een ongelooflijke kloof tussen de liberale principes die de advocaat-generaal van het Europees Hof toepast op de Wet-Major en de realiteit op het terrein. Het havenstatuut bewijst – in de praktijk – dat het de beste garantie biedt voor sociale bescherming, veilige werkomstandigheden én hoge productiviteit. Wij moeten als één man achter onze havenarbeiders gaan staan "^{xx}

- i Hoe de EU de totale aanval inzet op wet-Major. De brief van de Europese Commissie 09/04/2014, zie: <https://archieff.pvda.be/artikels/exclusief-hoe-de-eu-de-totale-aanval-inzet-op-wet-major-de-brief-van-de-europese-commissie>
- ii 1.500 woeste dokwerkers betogen tegen de aanval van Europa op hun statuut, 06/04/2014 <https://archieff.pvda.be/fotoreportages/1500-woeste-dokwerkers-betogen-tegen-de-aanval-van-europa-op-hun-statuut>, “Het is toch logisch dat we in verzet gaan?”, 20/11/2014 <https://www.solidair.org/artikels/het-toch-logisch-dat-we-verzet-gaan> en Politie klaar voor actie op 24 november Antwerpse politie: “We zijn niet bang voor de dokwerkers” https://www.gva.be/cnt/dmf20141108_01365698/antwerpse-politie-we-zijn-niet-bang-voor-de-dokwerkers
- iii Kris Peeters in het nieuwsblad 18/05/2017 https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20170517_02887465
- iv Havenarbeiders halen het van Europese Commissie 26/06/2017, zie: <https://www.solidair.org/artikels/havenarbeiders-halen-het-van-europese-commissie>
- v Zie het Koninklijk besluit dat de erkenning van havenarbeiders regelt: http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=2004070536&table_name=wet
- vi “Open VLD verandert Wet-Major naar Wet-Huts” reageert Peter Mertens (PVDA) op wetsvoorstel Open VLD, 17/11/2017, zie <https://archieff.pvda.be/artikels/open-vld-verandert-wet-major-naar-wet-huts-reageert-peter-mertens-pvda-op-wetsvoorstel-open>
- vii CONCLUSIE VAN ADVOCaat-GENERAAL M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA van 10 september 2020, Gevoegde zaken C-407/19 en C-471/19, zie <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=230881&pageIndex=0&doclang=NL&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=2284417>
- viii De strijd achter de schermen om de ‘gewijzigde wet-Major’ 03/11/2016, zie <https://www.apache.be/2016/11/03/de-strijd-achter-de-schermen-om-de-gewijzigde-wet-major/?sh=d88bd7997ecdbc6e3ec1b-1757580460>
- ix 8 JUNI 1972. - Wet betreffende de havenarbeid (aka “wet-Major”, zie http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&cn=1972060802&table_name=wet
- x Bekijk de zeer informatieve montage van ‘Loldewijk Polder’: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1675583926092923&id=100009239951984
- xi Bijvoorbeeld, overzicht van sociale voordelen voor Antwerpse havenarbeiders in statuten fonds voor bestaanszekerheid: https://www.cepa.be/wp-content/uploads/Statuten_202007.pdf
- xii Opinie Joris Kerkhofs (ACV-transcom): De havenarbeiders zijn boos. Waarom zijn jullie dat niet? 13/04/2014, zie <https://www.dewereldmorgen.be/artikel/2014/04/13/de-havenarbeiders-zijn-boos-waarom-zijn-jullie-dat-niet/>
- xiii Bijvoorbeeld, de codex voor de haven van Antwerpen: <https://www.cepa.be/havenarbeiders/codex/codex-algemeen-contingent>
- xiv Logistiek is havenarbeid https://antwerpen.pvda.be/wet_huts_daar_is_al_een_nieuwe_aanval_op_de_havenarbeid
- xv Raad van bestuur KVBG in 2020: PAUWELS Steven, FEYS Paul, STRAGIER Gery, HEYNDRIKX Henni, GEERARDYN Maarten, HUTS Karl, VERELST Stefaan, IVENS Marc, D'HONDT Matthias, GEKIERE Geert, VAN RAEMDONCK Frank, zie <https://cri.nbb.be/bc9/web/catalog.js?sessionid=7CD4F113CE3F5125C88721318463DA1A?execution=e1s2#>
- xvi ABAS schaart zich achter akkoord over havenarbeid, zie <https://www.flows.be/nl/shipping/abas-schaart-zich-achter-akkoord-over-havenarbeid>
- xvii AMBOSLAW, HAVENARBEID - JURIDISCHE ACHTERGROND, 8 February 2018 <https://www.amboslaw.be/nl/havenarbeid-juridische-achtergrond>
- xviii Spanje gaat voor habbekrats vrijuit in dossier havenarbeid, 14/07/2020, <https://www.flows.be/nl/opinies/spanje-gaat-voor-habbekrats-vrijuit-dossier-havenarbeid>

xix Luister zelf wat Sam Vanrooy van het Vlaams Belang verklaarde in 2019: : <https://www.youtube.com/watch?v=OgSwAGdFLdQ&t=29s>

xx Reactie Peter Mertens in gazet van Antwerpen, 11/09/2020